

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Michal Mazanec a soudci JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Karel Podolka a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Finančního ředitelství v Brně na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi Finančním ředitelstvím v Brně a Krajským soudem v Brně (dříve Krajským obchodním soudem v Brně), za účasti žalobce: Finanční úřad v Ivančicích, Na spojce 1, 664 91 Ivančice, a žalované: JUDr. H. Z., advokátka, správce konkursní podstaty úpadce Z. d. P., v likvidaci, ve věci žaloby o určení existence pohledávky ve výši 77 150 Kč, vedené původně u Krajského obchodního soudu v Brně pod sp. zn. 28 Cm 22/99,

t a k t o :

I. Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené původně u Krajského obchodního soudu v Brně pod sp. zn. 28 Cm 22/99, o určení existence pohledávky ve výši 77 150 Kč, je soud.

II. Usnesení Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 30. 3. 2000, čj. 28 Cm 22/99-15, se zrušuje.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním ze dne 21. 12. 2005 se Finanční ředitelství v Brně jako navrhovatel obrátilo na zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, s návrhem na rozhodnutí sporu o pravomoc (kompetenčního sporu), který vznikl mezi ním a Krajským soudem v Brně (dříve Krajským obchodním soudem v Brně) ve věci tohoto soudu, u něhož napadla incidenční žaloba žalobce Finančního úřadu v Ivančicích proti žalované Mgr. H. Z., správce konkursní podstaty úpadce Z. d. P., v likvidaci, o určení pravosti pohledávky ve výši 77 150 Kč.

Navrhovatel ve svém návrhu nejprve shrnul dosavadní průběh řízení. Po prohlášení konkursu na úpadce přihlásil žalobce dne 12. 4. 1996 do konkursního řízení své dvě pohledávky, z nich jednu z titulu nezaplacené daně z převodu nemovitostí ve výši 77 150 Kč. Tato pohledávka však zůstala sporná, a žalobce se proto žalobou, doručenou tehdejšímu Krajskému obchodnímu soudu v Brně dne 28. 6. 1999, domáhal určení pravosti, výše a právního důvodu své pohledávky. Soud řízení zastavil usnesením ze dne 30. 3. 2000 s tím, že o pravosti pohledávky má v souladu s § 23 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, rozhodovat příslušný správní orgán, a postoupil věc navrhovateli. Usnesení nabylo právní moci dne 23. 5. 2000.

Navrhovatel reagoval přípisem ze dne 28. 7. 2000, v němž soudu sdělil, že s účinností od 1. 5. 2000 byl zákon o konkursu a vyrovnání novelizován zákonem č. 105/2000 Sb.; jeho nové znění již v § 23 odst. 2 neobsahuje pravomoc správního orgánu k rozhodnutí o pravosti pohledávky a tato pravomoc již neplyne ani z § 25 odst. 1 zákona. Podle čl. II odst. 1 přechodných ustanovení zákona č. 105/2000 Sb. pak platí tento zákon i pro řízení zahájená před jeho účinností. Soud však vrátil věc zpět navrhovateli a odkázal jej na § 8a o. s. ř.

Navrhovatel poté předložil věc zvláštnímu senátu. Odvolal se na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 6 A 393/2000 (upozornil přitom na to, že v této věci šlo o žalobu podanou až po 1. 5. 2000 a o vykonatelnou pohledávku) a zejména na rozhodnutí zvláštního senátu zveřejněné pod č. 485/2005 Sb. NSS, podle něž je pro rozhodování o pravosti, výši a právním důvodu pohledávek popřených v konkursním řízení od 1. 5. 2000 dána výlučná pravomoc soudu, a to i pro řízení zahájená před tímto datem. Navrhovatel zdůraznil, že ač i v době podání návrhu ke zvláštnímu senátu měly podle § 1 odst. 1 písm. g) a § 9 písm. g) zákona ČNR č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, tuto pravomoc i finanční orgány, zmíněná ustanovení vážou tuto pravomoc na ustanovení zvláštního právního předpisu, jímž je právě zákon o konkursu a vyrovnání. Pokud tento zákon po 1. 5. 2000 již zmínku o správních orgánech neobsahoval, nelze citovaná ustanovení zákona o územních finančních orgánech použít. Ve věci je tedy dána pravomoc soudu, a to by měl zvláštní senát vyslovit svým usnesením. Zároveň by měl zrušit usnesení někdejšího Krajského obchodního soudu v Brně, jímž tento soud popřel svou pravomoc.

Zvláštní senát o věci uvažil takto:

Navrhovatel podpořil svou argumentaci jednak rozhodnutím Vrchního soudu v Praze, jednak rozhodnutím zvláštního senátu. Poznamenal, že vrchní soud se vyjadřoval k věci částečně jiné; rozdíly, o nichž se žalobce zmiňuje, však na podstatě věci nic nemění. Zvláštní senát se pak ve svém rozhodnutí publikovaném pod č. 485/2005 Sb. NSS vyslovil k věci velmi podobné (odlišné jen v tom, že šlo o pohledávku z nezaplaceného cla, zatímco v nyní projednávané věci jde o pohledávku daňovou). Argumenty tam vyslovené lze tak beze zbytku použít i zde.

Před účinností zákona č. 105/2000 Sb. byla pravomoc rozhodovat spory o pravost, pořadí a výši pohledávek popřených v konkursním řízení svěřena jednak soudu, jednak – nepatřila-li věc do pravomoci soudu – příslušnému správnímu orgánu (§ 23 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání). Novela zákona o konkursu a vyrovnání, provedená zákonem č. 105/2000 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 5. 2000, však odstranila z § 23 odst. 2 a z § 25 odst. 1 jakékoli zmínky o správních orgánech a založila konkursnímu soudu výlučnou pravomoc rozhodovat všechny spory o nárok, výši nároku a právní důvod popřených pohledávek. Přechodná ustanovení obsažená v čl. II citované novely stanovila, že podle novelizovaných ustanovení se postupuje – až na některé výjimky, o něž však v této věci nejde – i u řízení zahájených před její účinností.

Zvláštní senát vychází ze skutkového a právního stavu, který tu je v době jeho rozhodování. Proto rozhodl tak, že k vyřízení věci je příslušný soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení bývalého Krajského obchodního soudu v Brně, které odporuje výroku, jímž byla kompetence soudů určena.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále proto bude v řízení pokračovat Krajský soud v Brně, který převzal agendu, práva a závazky Krajského obchodního soudu v Brně (čl. II přechodných ustanovení zákona č. 215/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 436/1991 Sb., o některých opatřeních v soudnictví, o volbách přísedících, jejich zproštění a odvolání z funkce a o státní správě soudů České republiky, ve znění pozdějších předpisů).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. června 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu